

Remissvar – betänkande från utredningen om rättslig reglering av försvarssamarbete med Finland (SOU 2018:31) "En lag om operativt militärt stöd mellan Sverige och Finland"

Post- och telestyrelsen (PTS) har enligt 1 § förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen ett samlat ansvar inom postområdet och området för elektronisk kommunikation. PTS lämnar nedan myndighetens synpunkter med utgångspunkt från myndighetens verksamhetsområden.

PTS har tagit del av ovan rubricerat betänkande. Myndigheten har inga synpunkter på utredningens förslag, utöver den föreslagna ändringen i 12 § förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation (FEK) avseende radiosändningar och frekvenstilldelning.

Radiosändningar och frekvenstilldelning

I betänkandet föreslås i avsnitt 8.2.7 att ett nytt stycke införs i 12 § FEK. Förslaget innebär att finska militära styrkor som lämnar stöd enligt den föreslagna lagen om operativt militärt stöd mellan Sverige och Finland är undantagna från tillståndsplikt för användning av radiosändare enligt 3 kap. 1 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK). I förslaget till förordningstext anges vidare att de finska militära styrkorna bara får använda radiosändare inom radiofrekvenser som tilldelats Försvarsmakten. Det anges också att Försvarsmakten bör bemyndigas att bestämma närmare över användningen.

PTS delar utredningens uppfattning att finska militära styrkor har behov av att använda radiosändare då de bedriver verksamhet i Sverige enligt den föreslagna lagen om operativt militärt stöd, och att ett förfarande med ansökan om tillstånd enligt 3 kap. LEK inte är en lämplig lösning i dessa fall.

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117 A
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

Den svenska försvarsmaktens användning av radiosändare är idag undantagen från tillståndsplikt enligt 3 kap. 3 § första stycket LEK. Enligt 3 kap. 3 § andra stycket och 11 § FEK bestämmer PTS vilka radiofrekvenser som bl.a. Försvarsmakten får använda. PTS delar uppfattningen att finska militära styrkor i Sverige som bedriver verksamhet enligt den föreslagna lagen om operativt militärt stöd bör få möjlighet att använda radiosändare inom Försvarsmaktens tilldelade frekvensutrymme. Försvarsmakten bör få bestämma huruvida sådan användning ska få ske. Närmare detaljer om hur denna användning får ske bör som betänkandet anger bestämmas av Försvarsmakten.

Av förordningstexten bör framgå att de finska militära styrkornas användning av radiosändare är undantagen från tillståndsplikt enbart då de använder radiosändare inom de frekvenser som tilldelats Försvarsmakten.

PTS vill understryka att finska militära styrkor även omfattas av den generella möjligheten att söka tillstånd att använda radiosändare enligt 3 kap. 1 § LEK och de anslutande föreskrifterna om undantag från tillståndsplikt (PTSFS 2015:4).¹ Det kan därför leda till oönskade konsekvenser att, som utredningens förslag är utformat, föreskriva att de finska styrkorna endast får använda den svenska Försvarsmaktens frekvenser. PTS föreslår mot denna bakgrund att 12 § FEK bör få följande lydelse.

12 §

Post- och telestyrelsen får meddela sådana föreskrifter om undantag från tillståndsplikten enligt 3 kap. 1 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation som avses i 3 kap. 4 § samma lag.

Finska militära styrkor som lämnar stöd enligt 2 § lagen (2019:0000) om operativt militärt stöd mellan Sverige och Finland är, utöver vad som följer av föreskrifter meddelade enligt första stycket, undantagna från tillståndsplikt enligt 3 kap. 1 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation för användning av radiosändare då de använder radiosändare inom radiofrekvenser som har tilldelats Försvarsmakten. Försvarsmakten får bestämma över användningen.

Betänkandet anger även att när Försvarsmakten ansöker om frekvenstilldelning för försvarets behov bör de beakta det frekvensutrymme som kan komma att behövas för finska militära styrkor i Sverige.

PTS vill påtala vikten av att radiospektrum används effektivt för att på så sätt maximera samhällsnyttan av radiofrekvenser som är en ändlig resurs. Även om Försvarsmaktens behov av frekvenser är ett grundläggande samhällsintresse

¹ Senast ändrade genom PTSFS 2017:1. PTS styrelse fattade dock den 18 september 2018 beslut om nya föreskrifter om undantag från tillståndsplikt som kommer att ha beteckningen PTSFS 2018:4.

som ska ha företräde så behöver en behovsprövning göras även vid PTS tilldelning av radiospektrum till Försvarsmakten. I denna behovsprövning behöver då beaktas att finska militära styrkors agerande på svenskt territorium med stöd av den föreslagna lagen om operativt militärt stöd kan bli aktuellt först efter beslut av regeringen i ett sådant läge då ett operativt militärt stöd behövs.

Betänkandet anger därtill att frågan om reglering av finska militära styrkors användning av radiosändare i Sverige har en koppling till spektrumutredningen (N 2017:07, *Utredningen om radiospektrumanvändning i framtiden*) som bl.a. ska se över hur frekvenstilldelning för samhällsviktiga aktörer, till exempel Försvarsmakten, ska säkerställas för att värna Sveriges säkerhet. PTS delar detta synsätt och vill framhålla vikten av att dessa frågor ses i ett sammanhang.

Yttrandet har beslutats av generaldirektören Dan Sjöblom. I ärendets slutliga handläggning har även chefsjuristen Karolina Asp, avdelningschefen Jonas Wessel, enhetschefen Ann Milton och Ulf Johansson (föredragande) deltagit.

